

آشنایی با کشور

عراق

و

عتبات عالیات

مؤلف : خادمعلی سالاریان

سالاریان ، خادمعلی
آشنایی با کشور عراق و عتبات عالیات / مؤلف خادم علی سالاریان - مشهد :
رستگار ، ۱۳۸۵

۲۵۷ ص ، مصور ، نقشه ، عکس .

ISBN : 964 - 7213 - 41 - 7

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا .
کتابنامه

۱ - زیارتگاههای اسلامی - عراق ۲ - عراق - تاریخ ، الف . عنوان

۱۶۵ س / ۲۶۳ BP

۴۷۳۳۹ - ۸۴ م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات رستگار

نام کتاب : آشنایی با کشور عراق و عتبات عالیات

مؤلف : خادمعلی سالاریان

نوبت چاپ : اول - ۱۳۸۵

تیراژ : ۳۰۰ نسخه

چاپ و صحافی : بهت ۳۱۹۵۶۰

قیمت : ۱۵۰۰ تومان

ناشر : انتشارات رستگار

مشهد مقدس : خیابان آزادی - بین آزادی ۴ و ۶

تلفن : ۲۲۵۶۶۱۵ - ۲۲۵۳۹۰

شابک : ۹۶۴ - ۷۲۱۳ - ۴۱ - ۷

ISBN 964 - 7213 - 41 - 7

فهرست مطالب

صفحه	موضوع
۳	مقدمه
۱۱	فصل اول - جغرافیای عراق
۱۲	۱- اطلاعات کلی
۱۳	۲- پرچم عراق
۱۵	۳- جغرافیای طبیعی
۲۰	۴- جغرافیای اقتصادی
۲۵	۵- جغرافیای سیاسی
۳۱	۶- جغرافیای تاریخی
۳۴	فصل دوم - تاریخ عمومی عراق
۳۵	الف) قبل از اسلام
۳۸	ب) بعد از اسلام
۳۹	قیام مردم عراق در سال ۱۹۲۰ میلادی
۴۳	کودتای ۱۴ ژوئیه (تموز) ۱۹۵۸ میلادی
۴۶	کودتای اول بعثی ها در ۱۹۶۳ میلادی
۴۹	کودتای دوم بعثی ها در ۱۷ ژوئیه (تموز)

۵۵ فصل سوم - معرفی شهرها و اماکن زیارتی عراق

۵۶ معرفی شهر بغداد (وجه تسمیه - تاریخچه)

اماکن زیارتی بغداد :

۵۷ ۱- مسجد برائا

۶۲ ۲- آرامگاه نواب اربعه امام زمان (عج)

۶۴ ۳- آرامگاه شیخ کلینی

۶۵ ۴- سلمان فارسی

۶۹ ۵- ایوان مداین (طاق کسری)

۷۰ ۶- آرامگاه ادريس حسنی ۷- بهلول ۸- قنبر علی

۷۰ ۹- مقبره ابوحنیفه

۷۱ ۱۰- مقبره شیخ عبدالقادر گیلانی

۷۲ ۱۱- مقبره شیخ عمر سهروردی ۱۲- زبیده خاتون

۷۲ ۱۳- مقبره شیخ معروف کرخی

اماکن تاریخی بغداد :

۷۳ ۱- مدرسه مستنصریه ۲- مدرسه نظامیه

۷۴ ۳- جامع الصفویه ۴- القصر العباسی ۵- جامع الخلفاء

۷۵ معرفی شهر کاظمین (وجه تسمیه - تاریخچه)

۸۱ حرم مطهر امامین الجوادین (مشخصات) مسجد صفوی

- مدفونین در حرم (خواجه نصیر الدین طوسی - شیخ مفید و
 ابن قولویه - ابویوسف انصاری ۸۱
 آرامگاه سید مرتضی و سید رضی ۸۶
معرفی شهر سامراء (تاریخچه) ۹۲
 حرم مطهر امامین العسکریین ۹۳
 مجموعه سرداب مقدس غیبت ۹۵
 آثار تاریخی سامراء (مسجد جامع ، ملوئیه ، شهر متوکلویه) ۹۷
 آرامگاه امامزاده سید محمد (ع) در شهر بلد ۹۹
 آرامگاه ابراهیم بن مالک اشتر ۱۰۰
معرفی نجف اشرف (وجه تسمیه - تاریخچه) ۱۰۱
 حرم مطهر امیرالمؤمنین علی (ع) (الروضة الحیدری) ۱۰۵
 مساجد معروف اطراف حرم مطهر حیدری (مسجد الخضراء -
 مسجد بالاسر - مسجد شیخ طوسی - مسجد شیخ انصاری
 مسجد هندی - مسجد جواهری) ۱۱۶
 قبرستان وادی السلام :
 (آرامگاه حضرت هود و صالح (ع) - مقام امام زین العابدین -
 مقام صاحب الزمان (عج) - مقام صافی صفای یمانی) ۱۱۷
 مدفونین در حرم مطهر امیرالمؤمنین (ع) ۱۲۳
 علمای مدفون پیرامون حرم مطهر حیدری ۱۳۹

- ۱۴۴ مسجد حنانه، آرامگاه رشید هجری، کمیل بن زیاد
- ۱۴۷ مسجد صعصعه بن صوحان، مسجد زید بن صوحان
- ۱۴۹ معرفی شهر کوفه (وجه تسمیه - تاریخچه)
اماکن زیارتی شهر کوفه:
- ۱۵۰ آرامگاه میثم تمار - خانه حضرت علی (ع) - دارالاماره کوفه
- ۱۵۳ مسجد جامع کوفه
- ۱۵۸ فضایل مسجد کوفه
- ۱۶۰ مرقد مطهر مسلم بن عقیل (ع)
- ۱۶۰ آرامگاه مختار بن ابی عبید ثقفی
- ۱۶۱ آرامگاه هانی بن عروه
- ۱۶۳ آرامگاه خدیجه بنت علی (ع)
- ۱۶۴ راهنمای مسجد جامع کوفه
- ۱۶۵ مسجد سهله ومقامها وفضیلت آن
- ۱۷۰ معرفی شهر کربلا (وجه تسمیه - تاریخچه)
- ۱۷۳ خط سیر تاریخی امام حسین (ع) از مکه به کربلا
- ۱۷۵ تاریخ بنای حرم مطهر ابا عبدالله (ع)
- ۱۷۸ زیارتگاههای کربلا:
- (حرم مطهر امام حسین (ع) - قتلگاه ابا عبدالله الحسین -
حبیب بن مظاهر اسدی - سید ابراهیم مجاب)
- ۱۸۳ حرم مطهر حضرت ابوالفضل العباس (ع)

موضوع	صفحه
کف العباس	۱۸۵
تل زینبیه	۱۹۰
خیمه گاه حسینی	۱۹۱
مقام صاحب الزمان (عج) - مقام امام صادق (ع)	۱۹۳
مقام حضرت علی اکبر (ع) ، مقام حضرت علی اصغر (ع)	۱۹۴
آرامگاه حر بن یزید ریاحی	۱۹۵
عون بن عبدالله بن جعفر	۱۹۷
آرامگاه طفلان مسلم بن عقیل (ع)	۱۹۸
آرامگاه ابن هاشم	۱۹۹
علما و شخصیت‌های مدفون در روضه حسینی	۲۰۰
فضایل زیارت ابا عبدالله الحسین (ع)	۲۰۲
ایام مخصوص زیارت ابا عبدالله الحسین (ع)	۲۰۷
معرفی شهر کفل	۲۱۰
معرفی شهر حله	۲۱۲
زیارتگاه‌های شهر حله	۲۱۲
معرفی شهر بصره	۲۱۷
روند اعزام زائرین به عتبات عالیات	۲۱۹
تصاویر ضمیمه	۲۲۶
فهرست منابع و مآخذ	۲۵۱

« مقدمه »

عشق و علاقه شیعیان و ارادتمندان به ائمه اطهار سلام الله علیهم
أجمعین از دیر باز موجب شده است که همچون پروانگان به دور این
شمعهای فروزان هدایت، گردش نموده و پیشانی ارادت و اخلاص به
دربار آن امامان معصوم ساییده و از کلام آنان دل را صفا داده و به طریق
هدایت رهنمون شوند.

در زیارت جامعه کبیره می خوانیم:

... أَنْتُمْ نُورُ الْأَخْيَارِ وَ هُدَاةُ الْأَبْرَارِ وَ حُجَّجُ الْجَبَّارِ ...

ترجمه: شما نور روشنی بخش به خوبان و راهنمایان نیکان و حجت‌های
خداوند جبار هستید.

... وَأَشْرَقَتْ الْأَرْضُ بِنُورِكُمْ وَ فَازَ الْفَائِزُونَ بِوَلَايَتِكُمْ ...

ترجمه: زمین با پرتو نورانی شما روشن شده است. و رستگاران به
برکت ولایت شما به رستگاری رسیده اند.

... كَلَامُكُمْ نُورٌ وَأَمْرُكُمْ رِشْدٌ وَ وَصِيَّتُكُمُ الْقَوِي ...

ترجمه: گفتار شما نور است و دستورتان مایه رشد و هدایت
و سفارشتان پرهیزگاری است.

دشمنان و آنانی که منافع خود را از این پیوند عمیق با خاندان رسول خدا (ص) در خطر می دیدند در طول تاریخ سعی برخاموش کردن این خورشیده‌های تابناک هدایت کرده و به زعم باطل خود بر آن شدند تا این پیروان و دلدادگان را از خاندان رسول خدا (ص) جدا نمایند. که به مصداق کلام الهی هرگز نخواهند توانست و همواره این خورشیده‌های تابناک هدایت فرا راه بشریت بوده و درس عبودیت و بندگی، ایشار و فداکاری، عدالت و آزادگی، شجاعت و رشادت، بذل جان و مال و شهادت در راه خدا و عشق به اهل بیت رسول خدا (ص)، و... را به انسانها آموخته اند.

يُرِيدُونَ لِيُطْفَؤُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ

الكافرون

عقبات عالیات و زیارت مرقد منور و مطهر ائمه مدفون در کشور عراق همیشه مورد توجه شیعیان بویژه ایرانیان بوده است، که در طول تاریخ فراز و نشیب و موانع متعددی از سوی حکام جور امویان، و پس از آن عباسیان و در زمان حاضر از سوی صدام و صدامیان ایجاد شد. اکنون که بحمدالله با فضای بوجود آمده ی پس از سقوط حکومت جنایتکار بعثی و پایان سالها انتظار، با فداکاری و پیامردی رزمندگان پرتوان و ایثارگرها و رشادتهای آنان که آنها را برگرفته از مکتب حسینی است زمینه اعزام زائرین مشتاق به کشور عراق و زیارت عقبات عالیات فراهم شده است.

در این راستا سعی شده است ، نوشته ای مختصر تحت عنوان « آشنایی با کشور عراق و تاریخ عتبات عالیات » تنظیم گردد . که در این راه منابع مهم تاریخی وروائی ومشاهدات وتجربه های نگارنده با هم آمیخته شده واین نوشتار تنظیم گردیده است .

با توجه به اینکه اینجانب (نگارنده) در شهر نجف اشرف متولد و تا شانزده سالگی در مدارس آن به تحصیلات ابتدایی و متوسطه پرداخته واز نزدیک با اماکن زیارتی عراق و تاریخ آن آشنایی دارم سعی شده است که با استفاده از مطالعات وتجربیات ومشاهدات از گذشته و حال این نوشتار تنظیم گردد . این مختصر شاید توانسته باشد گوشه ای از تاریخ عتبات عالیات را برای علاقمندان فراهم نماید .

ثواب این کار به روان پاک گلگون کفنانی که با ندای « یا حسین » عملیاتهایی فتح المبین ، ثامن الائمه ، طریق القدس ، بیت المقدس ، خیبر ، کربلای ۵ ، و .. این راه بسته را باز نمودند واین امکان را فراهم کردند اهدا می گردد . البته اذعان می شود که این کار خالی از اشکال نیست ولی امید اغماض از سوی اساتید وصاحب نظران می رود . از این جهت ییشاپیش از محضر اساتید و صاحب نظران عذرخواهی نموده وتقاضا می شود حقیر را از راهنمایی های سودمند خود بهرمند فرمایند . که العذر عند کرام الناس مقبول . والسلام

خادم علی سالاریان کلاته

مشهد مقدس - بهار ۱۳۸۴